

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, kwiecień 5 Teleks nr 169

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 751
maszynopis*

W organizacjach partyjnych toczy się dyskusja nad deklaracją „O co walczymy, dokąd zmierzamy”. Wiele organizacji postanowiło ponownie omówić jej treść na zebraniach organizowanych w m-cu kwietniu br. Nadal powtarzają się opinie „deklaracja była dokumentem niezmiernie potrzebnym, ale nie spełniła w pełni oczekiwań szeregowych członków partii”. Na wielu zebraniach dokonuje się porównań zawartości treściowej deklaracji z 1943 r. i obecnego projektu. Wielu towarzyszy proponuje nawiązać – w nowej wersji – do deklaracji PPR i wykazać, które sprawy zostały zrealizowane, a jakich nie udało się wykonać. Wymienić trzeba także błędy popełnione do 1980 r. – „w tamtej deklaracji wytknięto wszystkie błędy sanacji, wymieniono nawet nazwiska”. Krytycznie ocenia się, że z projektu nie wynika hierarchia celów, stąd obawa o ich realizację w przyszłości. Nie ma też – zdaniem dyskutantów – zapowiedzi konkretnych zmian na tyle zachęcających, by przyciągnąć ludzi, szczególnie młodych. Mówi się o potrzebie „dania gwarancji ochrony tym, którzy zaangażują się w pełni w realizację programu zawartego w deklaracji, by nie było sytuacji takiej jak teraz, że odwracamy się od tych, którzy realizowali poprzednie hasła, chociażby budowy drugiej Polski. Unikniemy w ten sposób ewentualnych rehabilitacji” (powyższe uwagi zgłoszone zostały na zebraniach partyjnych w Legnicy). W środowiskach robotniczym i chłopskim nadal wskazuje się na bardzo małą komunikatywność projektu, trudny i niezrozumiały język.

Na posiedzeniu Sekretariatu Komitetu Miejskiego PZPR w Legnicy negatywnie oceniono przebieg dyskusji prowadzonej nad modelem związków zawodowych. W związku z tym podjęto działania, które winny zmienić ten stan rzeczy. Należy do nich m.in. uzbrojenie członków Komisji Ekonomicznej KM oraz doświadczonych delegatów na Miejską Konferencję w materiały traktujące o związkach zawodowych, wykorzystania towarzyszy z terenu miasta, którzy odbyli szkolenie w KC. Ludzie ci inspirować będą dyskusję na zebraniach partyjnych. Poprzez I sekretarzy KZ/POP przekazano członkom PZPR sugestię rozmawiania o tych sprawach na stanowiskach pracy oraz wprowadzenie problematyki związków zawodowych na posiedzenia ZKON. Ponadto zalecono lepsze wykorzystanie propagandowe pozytywnych doświadczeń działalności komisji socjalnych.

Nadal niezbyt korzystną sytuację notuje się w środowisku wiejskim. Krytycznie oceniana jest polityka rolna. Na zebraniach i posiedzeniach plenarnych instancji dość często padają stwierdzenia: „dobry rolnik, który posłuchał w listopadzie i grudniu apeli władz o sprzedaż zboża i ziemniaków stracił na tym. Podobnie było ze sprzedażą wianą. Nie należy się dziwić, że do pożyczki zbożowej podchodzi z rezerwą”. Notujemy negatywne

opinie nt. braku konsultacji cen – „dlaczego nikt się nie pyta o zdanie rolnika. Partia musi się liczyć z opinią szeregowych członków, jeżeli nie będzie tego robić, nie odzyska zaufania”, „dlaczego 1 g nawozu jest droższy niż 1 g zboża. Kto kalkuluje takie ceny” (głosy na plenum KG Krotoszyce).

Na ostatnim posiedzeniu Egzekutywy KG PZPR w Pielgrzymce krytycznie oceniono wdrażanie reformy gospodarczej w PGR i RSP. Stwierdzono, iż zasada 3xS w jednostkach tych jeszcze nie funkcjonuje, nadal plany i rozdzielniki narzucane są „z góry”. Szczególnie niekorzystne jest to, że jednostki uspołecznione sprzedają produkty rolne po cenach urzędowych, a kupują wyroby według cen umownych. Typowym przykładem jest cena 1 litra mleka i wody mineralnej (18 zł), którą zakład musi zakupić dla załogi.

W środowisku rzemieślników negatywnie komentuje się sprawę nieprzyznania rekompensat pracującym w usługach, co może być przyczyną likwidacji szeregu zakładów. Postuluje się, aby przyznać rekompensaty przynajmniej dla dzieci tej grupy rzemieślników.

Z informacji otrzymanych wczoraj i w dniu dzisiejszym wynika, że w województwie nie było wydarzeń o charakterze incydentalnym.

Z-ca Kierownika Wydziału
Polityczno-Organizacyjnego
Aleksander Rawski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023